

**טוב
התורה**

דור המדבר, דור באי הארץ, ואנחנו // ר' דניאל ידיד-ציון

בשבת זו אנו קוראים בתורה את תחילת נאומו של משה לקראת פטירתו, כמו שכותב האור החיים הקדוש בתחילת הפרשה, שהמילים 'וילך משה' מדברות על נפשו של משה שיצאה ממנו כהכנה לפטירה, וכיוון שהרגיש בזה משה החל לדבר עם ישראל.

והנה בנאום זה משה אומר דברים חריפים וחריגים בנוגע לעתיד של עם ישראל: דרכה של התורה להעמיד בפנינו שתי דרכים ולצוות "ובחרת בחיים", ובכך לתת לעם ישראל את האחריות המלאה על סוג היחס ביננו ובין בורא עולם.

והנה בא ה' ומגלה למשה מה תהיה הבחירה של עם ישראל אחרי מותו (דברים לא, זט) - "וקם העם הזה וזנה אחרי אלהי נכר הארץ... ועזבני והפר את בריתי...". משה לא שומר זאת בסוד אלא מודיע לעם ישראל (שם, כט): "כי ידעתי אחרי מותי כי השחת תשחיתון... כי תעשו את הרע בעיני ה' להכעיסו במעשה ידיכם". ובאמת, לא על משה תלונותינו, כיוון שה' מצווה עליו לנהוג כך (שם, יט-כ):

וְעַתָּה כְּתֹב לְךָ אֶת הַשְּׁפִירָה הָאֵלֶּת וְלַמָּדָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְרָהּ לְמַעַן תִּהְיֶה לִּי הַשְּׁפִירָה הָאֵלֶּת לְעַד בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל: כִּי אֲבִיאֲנִי אֶל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאֲבֹתַי זָבֶת חֶלֶב וְדָבַשׁ וְאָכַל וְשָׂבַע וְדָשְׁן וּפְנֵה אֶל אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְעַבְדוּם וְנֶאֱצַנִי וְהִפַּר אֶת בְּרִיתִי:

כמובן שאיני מתכוון לתרץ את הסתירה בין הידיעה לבחירה אבל כשעם ישראל עצמם יודעים מה יבחרו זה כבר מוגזם ומימשך והדבר טעון ביאור.

נקודה מעניינת נוספת שיש להתבונן בה היא ההנמקה של ה' ושל משה לצורך הגדול בשירת האזינו: "כי ידעתי את יצרו אשר הוא עושה היום בטרם אביאנו אל הארץ אשר נשבעתי", "כי אנכי ידעתי את מריך ואת ערפך הקשה הן בעודני חי עמכם היום ממרים הייתם עם ה' ואף כי אחרי מותי" - לאן נעלמה האמונה בכוחה של התשובה? מי שאכל שום וריחו נודף - בודאי שימשיך לאכול שום!?

כמדומני שישנה שאלה יסודית יותר שעלינו לפתור ואולי כך יאורו עינינו: כיצד ייתכן שדור המדבר, שראה את יציאת מצרים, קריעת ים סוף ומתן תורה, המרו את פי ה' - "וינסוני זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי" (במדבר כד, יב), ובניהם שנולדו במדבר ולא יודעים מהו העולם הזה בצורתו הטבעית אלא נולדו למציאות של גילוי שכינה ואכילת מן, לא נעשו ראויים מספיק ע"פ התרשמותו של משה כדי להבטיח את המשך קיום התורה?

ישנו עיקרון מעניין שלמדתי משיחותיו של הרב יחיאל יעקובסון שליט"א שאולי ניתן להבין לפיו את שורשם של דברים.

תפקידו של כח הרגש הוא לגשר בין השכל לבין הפעולות - אם אדם מבין שמשוה טוב או חשוב זה לא בהכרח יגרום לו לעשות כך אם אין לו שום רגש לעניין או שיש לו רגש נגדי. למשל, כל המעשנים יודעים את הנזק והסיכון הכרוכים בעישון, אך ההרגשה הטובה שהעישון גורם להם יוצרת רגש חיובי כלפי העישון, שגובר על הרגש השלילי.

החידוש הוא, שהרגש עלול לפעול באופן הפוך: אם אדם מפתח רגשות חזקים כלפי תוצאה חיובית, ומביא אותם לידי ביטוי רגשי בלי לשלבם בביטוי מעשי - הרצון שלו לממש את התוצאה הזו במציאות ילך ויפחת, משום שהוא מרגיל את עצמו להגיע לסיפוק רוחני גבוה בחוסר מעש ובקלות, לעומת הפעולות הפיזיות שהן קשות יותר ומביאות לסיפוק רוחני חלש יותר.

לבי אומר לי, שתפקידו של דור המדבר הוא ליצור את הרגש היהודי האידאלי והגבוה ביותר, ע"י הניסים הגדולים והשראת השכינה. לשם כך הקב"ה מוליך אותם בארץ לא זרועה כדי שיעסקו בפיתוח הרגש בלי שהמציאות הקשה תנפץ אותו שוב ושוב. לכן הם תמיד ממשיכים לנסות את ה' ומתרעמים על כל חיסרון וקושי שנקרים בדרכם - כיון שזה מפריע להם במילוי תפקידם.

הבנים שנולדו למציאות הזו צריכים ליצור עכשיו את החיבור בין השכל והרגש שפיתחו אבותיהם לבין עולם המעשה שנותן להם ה' בארץ ישראל - תפקיד קשה ומאתגר שללא סיוע ממשי והנהגה חזקה וגלויה של ה' ושל שליחו יהושע אין להם את היכולת ליישמו באופן מושלם.

לכן אומר משה שאחרי מותו הם ישחיתו - בדיוק מהסיבה שהם משחיתים היום - אין להם את ההרגל והכח לפעול במישור המעשי המאכזב ולהסתפק בעונג רגשי בינוני אבל מוחשי ומציאותי יותר.

בימים אלו, אנו עוסקים יותר בצד הרגשי של עבודת ה' מאשר במשך השנה. עלינו להפעיל שיקול דעת גדול על האופן בו ננצל את הכח הנפלא הזה, לקידום החיבור בין השקפותינו ולימוד תורתנו לבין המשימות המעשיות, שגם בהן אנו עוסקים במשך השנה, ובכך נזכה לעבוד את ה' ברוב עוז ותעצומות ובלב שמח.

שבת שלום, ויה"ר שיחתמכם הא-ל בספר חיים טובים וארוכים, אמן!

מזל טוב //

לנשיא הישיבה, הרב מרדכי גרינברג
להולדת הנינה

למשגיח, הרב שרון יוסט
לבר המצווה של בנו

בכתב העת מוריה (כרך סח), טען רבה של ירושלים **הרב בצלאל ז'ולטי** שאי אפשר לחדש בימינו את מצות פרה אדומה, כי הכהן השורף את הפרה צריך ללבוש בגדי כהונה (משנה פרה ד, א; רמב"ם פרה אדומה א, יב). והרי בגדי כהונה טעונים 'חינוך' על ידי עבודה, ועבודה זו צריכה להיות בתוך המקדש!

על כך משיב **הרב עזריה אריאל** (ירחון האוצר גיליון יט) שלש תשובות:

א. מדברי הרמב"ם נראה שבגדי כהונה אינם ככלי שרת, והם אינם טעונים חינוך על ידי עבודה.

ב. גם אם בגדי כהונה הם ככלי שרת, יש להבחין בין בגדי כהונה לצורך הקרבת קרבנות בבית המקדש, ובין בגדי כהונה לצורך שריפת פרה אדומה שנעשית בחוץ, על הר הזיתים, וגדרה כקדושת בדק הבית.

ג. גם אם נאמר שיש צורך בחינוך בגדי כהונה השורף את הפרה, חינוך זה לא צריך להיות בתוך המקדש, אלא יכול להיות בחוץ. יסוד הדברים מבואר בחידושי הגר"ח מבריסק, שכיון שעבודת הפרה בחוץ לכן לבישת בגדי כהונה שלה מתבצעת בחוץ כפי עבודתה¹. דוגמה לדבר מביא הרב עזריה מכהן משוח מלחמה, שכתב **הדבר אברהם** שהשאלה באורים ותומים - אף שהיא בחוץ - מחנכת אותו לכהונתו. ראייה נוספת היא מהפסוקים בדברי הימים (א, פרקים כח-כט), שם מתואר כיצד דוד המלך הקהיל את כל ישראל בירושלים, ושם נאמר: "וימליכו שנית לשלמה בן דוד וימשחו לה" לנגיד ולצדוק לכהן". והרי באותה שעה הבמה היתה בגבעון, ולמדנו מכאן שאפילו משיחה בשמן המשחה יכולה להיות מחוץ לבית המקדש, וא"כ ה"ה לכלי שרת.

¹ נזכיר מה שהבאנו בעבר מדברי הגר"ש פישר, שחינוך לעבודה היינו שיהיה ניכר בעיני אינשי שהוא עובד. ולפ"ז מובן למה אין דין חינוך כדיו בפני עצמו לחנך דווקא בבית המקדש, אלא מחנכים כל דבר כראוי לו. ולכן אומר ר' חיים שכיון שהפרה בחוץ לכן החינוך שלה בחוץ כפי עבודתה, כי אם החינוך נועד להרגיל הלבבות לעבודה, ממילא הוא צריך להיות כפי מה שעתידיים לעשות אחריו, ואם החינוך נועד לעבודה שבחוץ אז הוא יכול להיות גם כן בחוץ.

תשובות לשאלות מהשבוע שעבר, על פרשת נצבים:

- האנשים ש"יצאו נצבים" הם דתן ואבירם, בפרשת קרח (במדבר טז, כז).
- הנביא שנתנבא "להביא בניך מרחוק" הוא ישעיהו (ס, ט).
- מלך אדמה היה שנאב, ומלך צבויים היה שמאבר (בראשית יד, ב).
- שתי הנשים שנתבשרו "הנך הרה ויולדת בן" הן - הגר שפחת שרה (בראשית טז, יא), ואשת מנוח (שופטים יג, ה).

שאלות נוספות לפרשת וילך:

- בנאום הפרידה שלו מהעם, אומר משה: "בן מאה ועשרים שנה אנכי היום, לא אוכל עוד לצאת ולבוא". מי העיד על עצמו כמה דורות לאחר מכן - "ככחי אז וככחי עתה למלחמה ולצאת ולבוא"?
- אנו נמצאים כעת בחודש תשרי, המכונה "ירח האיתנים". בפרשתנו מתואר אירוע 'הקהל' המתרחש בחודש זה אחת לשבע שנים. איזה אירוע 'הקהל' נוסף נערך "בירח האיתנים בחג, הוא החודש השביעי"?
- משה מודיע לעם ישראל שלא יזכה לעבור אתם את הירדן, ע"פ ציוויו של ה' "לא תעבור את הירדן הזה... יהושע הוא עובר לפניך...". באיזה תאריך עברו בני ישראל את הירדן בתקופת יהושע, כפי שהובטח?

לכבוד שבת תשובה, נבאר ג' פיוטים מתפילות הימים הנוראים:

א. אוחילה לא-ל

הפיוט אוחילה לא-ל הוא הקדמה של החזן לתפילתו, והיטיב לתאר תפילה זו האלשיך (דניאל ט, ג):

בהראות פני א-להים להעתיר אליו וישמעוהו, יעמוד מרעיד ואימתו יבעתהו מהכין לבו וידבר דבר על אפניו... על כן את הדבר הזה יעשה, כי טרם יענה, יחלה פני אל ויחנהו, יבינו מה שיאמר, יורוהו מה שידבר, ויתן לו מענה לשון בל יכשל בלשונו לדבר דבר שלא רצונו. ובגלל הדבר הזה סדרו קדמונו ביום הזכרון בקשת

'אוּחִילָה לֹא-ל... והן זאת היתה עם לבב אנשי כנה"ג, אשר למדונו להועיל להקדים בכל תפלה ותפלה פסוק ה' שפתי תפתח וכו', לבקש מאתו יתברך טרם נדבר יפתח שפתינו במענה לשון, וסדרו דברים נאים ומתקבלים לפני אלוקי עוזנו.

אוּחִילָה¹ (איחל ואצפה) לֹאֵל, אַחֲלָה² פָּנָיו (אבקש ואתחנן לפניו) אֲשַׁאֲלָה (אבקש) מִמְּנוּ³ שיתן לי מַעֲנֶה לְשׁוֹן (שאתפלל כראוי ויתן בפי את המילים הנכונות). אֲשַׁר בְּקֶהֱל עִם⁴ אני החזן אֲשִׁירָה עִזּוֹ⁵ (כמו שכתוב "בְּשִׁרְתִי צִדְק בְּקֶהֱל רַב הִנֵּה שִׁפְתֵי לֹא

¹ הַלְקִי ה' אִמְרָה נִפְשִׁי עַל פִּן אוּחִיל לֹא (איכה ג, כד).

² נראה שבמילה זו יש יותר להקפיד לבטא את האות ח' כראוי, שלא יהיה כמוחרף ומגדף.

³ אַחַת שְׁאֵלְתִי מֵאֵת ה' אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ... (תהלים כז, ד).

⁴ יִרְמְמוּהוּ בְּקֶהֱל עִם וּבְמוֹשֵׁב זְקֵנִים יְהַלְלוּהוּ (תהלים קז, לב).

אָפּלאַ...". תהלים מ, י, אביעהו רננות⁷ לה' בעד מפעליו (על הדברים שפעל ועשה⁸).
"לְאֲדָם מַעֲרִכֵי לֵב (האדם מסדר דבריו בלב), אַךְ וַיִּמְהַר מַעֲנֵה לְשׁוֹן (שיאמר את
הדברים כראוי)" (משלי טז, א). לכן אני מבקש ממך: "אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יִגִּיד
תְּהִלָּתְךָ" (תהלים נא, יז), "יְהִי לְרִצּוֹן אֲמָרֵי פִי (הדברים שאמרת) וְהִגִּיזוּן לְבִי
(ואפילו הדברים שחשבתי בלבי ולא הצלחתי לבטא בשפתי יהיו לרצון) לְפָנֶיךָ ה' צוּרֵי
יְגֻאֲלֶיךָ" (תהלים יט, טו).

ב. חמול על מעשיך

הפיוט "חמול על מעשיך" נאמר בתפילה בקרב בני אשכנז, בחזרת הש"ץ
במוסף של ראש השנה ויום כיפור בתוך ברכת "אתה קדוש". הפיוט
מבוסס על דברי מדרש הנחומא בתחילת פרשת קדושים:

...באותה שעה הקב"ה נעשה גבוה בעולמו שנאמר: 'וַיִּנְבְּהָ ה' צְבָאוֹת
בַּמְלֻשָׁפֹט' (ישעיהו ה, טז) מהו 'הַאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה' - שהוא
מתקדש בעולמו בצדקה שהוא מלמד על ישראל סיניגוריא
שנאמר: 'אֲנִי מְדַבֵּר בְּצַדִּיקָה רַב לְהוֹשִׁיעַ' (שם סג, א) אמר הקב"ה
לישראל, לעתיד אני מתקדש בכך שנאמר: 'כִּי בְרָאתוֹ יִלְדִיו מַעֲשֵׂה
יְדֵי בְקָרְבוֹ יִקְדָּשׁוּ שְׁמִי' (שם כט, כג) וכן הוא אומר 'שְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ
אֶתְפָּאֵר' (שם מט, ג). אתם מתקדשים בי ואני מתקדש בכך שנאמר:
'וְהִתְקַדְּשָׁתֶם וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים' (ויקרא יא, מד; שם כ, ז).

חמול על מעשיך (על ברואיך. כמו שכתוב 'טוב ה' לכל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו'. תהלים
קמ"ט, ט), וְתִשְׁמַח בְּמַעֲשֵׂיךָ (כמו שכתוב 'הֵי כְבוֹד ה' לְעוֹלָם יִשְׂמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו'. תהלים
קד, לא), וַיֵּאמְרוּ לֵךְ חוֹסֵיךָ (עם ישראל החוסים ובוטחים בך), בְּצַדִּיקָה עֲמוּסֵיךָ (בזמן
שאתה מצדק ומלמד זכות על עם ישראל שנאמר עליהם 'הַעֲמִיסִים מִנִּי בְטוֹן הַנִּשְׂאִים מִנִּי
רַחֵם'. ישעיהו מו, ד), בזמן זה עם ישראל יאמרו לך קדושה: 'תִּקְדָּשׁ אֲדוֹן עַל כָּל
מַעֲשֵׂיךָ' וראוי להם להקדישך - כִּי אַתָּה מְקַדְּשֵׁי (ישראל) בְּקִנְיָתְךָ קִדְּשָׁתָהּ, וְנִצָּחָה
לְקֹדֶשׁ (ה) פֶּאֶר מֵעַם יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם קְדוֹשִׁים (כמ"ש במדרש ה"ל).

ג. תתן אחרית לעמך

פיוט זה הוא בקשה הנאמרת לאחר סדר העבודה ביום כיפור, כחלק
מעוד בקשות הנאמרות שם. הפיוט מיוחס לרש"י או למישהו מבית
מדרשו, אך יחוס זה אינו ברור. התפילה מסודרת לפי סדר תשר"ק: **תתן**,
תשיב, **תרום** **תקום** וכו'. בכמה מחזורים המילים בפיוט מחולקות
לקהל והחזן, ובסוף החזן קורא בקול רם "תדרוש גאולה לגלותינו"
והקהל והחזן ממשיכים ביחד "תגלה קץ" עד הסוף.

אַלְהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

תתן אחרית לעמך (כמו שכתוב: 'אֲנִכִּי יְדַעְתִּי אֶת הַמַּחְשֵׁבֶת אֲשֶׁר אֲנִכִּי חָשַׁב עֲלֵיכֶם
נָאֵם ה'... לֵת לְכֶם אַחֲרִית וְתִקְוָה'. ירמיהו כט, יא).

תשיב מקדש לתוכנו (בתחילה "וְעֵשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם". שמות כה, ח.
ובזמן הגאולה "וְנִתְתִּי אֶת מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכְכֶם לְעוֹלָם". יחזקאל לז, כו).

תרום הר מרום הרים (כמ"ש "וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נִכּוֹן יְהִיֶּה הַר בֵּית ה' בְּרֹאשׁ
הַהָרִים וְנִשָּׂא מִגְּבֻעוֹת וְנִהְרָוּ אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם". ישעיהו ב, ב).

תקומום את קרן עם ישראל (המסמלת חוזק) וְהִגְדִּיעָה ("גִּדְעַת בְּחָרֵי אֶף כָּל קָרוֹן
יִשְׂרָאֵל". איכה ב, ג. וכתוב על זמן הגאולה: "וְהִלְלוּ אֶת שֵׁם ה' כִּי נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ... וַיָּרִם
קָרוֹ לְעַמּוֹ... לְבִנְיָ יִשְׂרָאֵל. תהלים קמח, יג-יד).

תצהיר מחשכי אוי (תאיר את החושך שבמקדש המכונה איורי⁹).

תפאר את ירושלים שיושבת בְּדָד ("איכה יִשְׁבֶּה בְּדָד...". איכה א, א).

תעטה (תלבש, תעטוף) בָּה מְלוֹכָה לְבַדָּךְ ("וְנִשְׁגַּב ה' לְבָדוֹ בַּיּוֹם הַהוּא". ישעיהו ב,
יא).

תסיר חרפה מעיר ("ואין עיר אלא ירושלים" (כתובות קיא ע"ב). וכתוב על ירושלים
"וּירוּשָׁלַם וְעַמָּה לְחַרְפָּה לְכָל סְבִיבֵיתֵינוּ" (דניאל ט, טז) ונאמר "וְחַרְפַּת עַמּוֹ יִסִּיר מֵעַל כָּל
הָאָרֶץ...". ישעיהו כה, ח).

תנער ידים (תנער ותוציא את הרשעים. איוב לח, יג) מִזְבּוּלְךָ ("ואין זבול אלא
ביהמ"ק, שנאמר 'בנה בניתי בית זבל לך' (מלכים א' ח, יג). "ר"ה יז ע"א).

תמציא צדקה לעדתך (עשה עמנו צדקה וחסד).

תלבב את רעיך (את ישראל שנמשלו בשיר השירים לרעייתך. ונקט לשון הפס'
"לִכְבַּתִּי אַחֲוֵי כֹלָה" זו לשון קרבה וחובה, מלשון לב. שבת נג ע"ב).

תכרת לה ברית חדשה (כמו שכתוב 'הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם ה' וְנִכְרַתִּי אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל
וְאֶת בֵּית יְהוּדָה בְּרִית חֲדָשָׁה... כִּי זֹאת הַבְּרִית... נִתְּתִי אֶת תּוֹרָתִי בְּקֶרְפֶּךָ וְעַל לִבֶּךָ
אֶכְתְּבֶנָה... כִּי כוֹלֵם יַדְעוּ אוֹתֵי מִלְּקַטְנֶיךָ וְעַד גְּדוּלְמֶךָ נְאֻם ה' כִּי אֶסְלַח לְעוֹנֶיךָ וְלַחַטָּאתֶם
לֹא אֶזְכָּר עוֹד". ירמיהו לא, ל-לג).

תיקר נפשה בעיניך (תהיה מכובדת ויקרה נפשה של רעייתך בעיניך. ע"פ שמואל
א' כו, כא, ומלכים ב' א, יד).

תטהרנה במים טהורים (כמו שכתוב: "וְיִרְקַתִּי עֲלֵיכֶם מֵיִם טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם מִכָּל
טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהַר אֶתְכֶם". יחזקאל לו, כה).

תחנה בעיר חנה דוד (תשכון בירושלים שנאמר עליה "הוֹי אֲרִיאֵל אֲרִיאֵל קְרִית חֲנָה
דָּוִד...". ישעיהו פרק כט, א).

תזקף קומת תמורה (ישראל, כמ"ש: "זֹאת קוֹמַתְךָ דְּמַתָּה לְתַמָּר". שיר השירים ז, ח).

תודיע לכל אהבתנו (כמ"ש "וְגִדְעַת בְּגוֹיִם זֶרְעִם וְצִאֲצָאֵיהֶם בְּתוֹךְ הָעַמִּים כָּל רְאִיֵּהם
יִפְרִיזוּ כִּי הֵם זֶרַע בְּרַחֲמֵי ה'". ישעיהו סא, ט).

תהלך בקרב מחנותינו (כמו שכתוב: "כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ מִתְּהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ לְהַצִּילְךָ
וְלִתֵּת אֲבִיבֵיךָ לְפָנֶיךָ". דברים כג, טו).

תדרש (תבקש ותדאג) שתגיע הגאולה לגלותנו.

תגלה את זמן הקץ על מנת לקנותנו שוב להיות עמך (כמ"ש "וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף
אֲדֹנָי שְׁנֵית יְדוֹ (מלכד גאולת מצרים) לְקַנּוֹת אֶת שְׂאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׂאָר מֵאֲשׁוּר
וּמִמִּצְרַיִם...". ישעיהו יא, יא).

תבוא מהרה על מנת לרחמנו ("וְנִשֵּׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוֹתֶיךָ וְרַחֲמֶיךָ" (דברים ל, ג)) ויש
גורסים "לְנַחֲמֵנוּ" (פָּאִישׁ אֲשֶׁר אָמוֹ תִּנְחַמְנוּ כִּי אֲנִכִּי אֲנַחְמְכֶם וּבִירוּשָׁלַם תִּנְחַמְנוּ.
ישעיהו סו, יג).

תאמינונו (תבחרנו/תשבחנו) לָךְ וְנֶאֱמַרְךָ לָנוּ (כמו שכתוב: "אֵת ה' הָאֱמַרְתָּ הַיּוֹם
לְהִיּוֹת לָךְ לְאֱלֹהִים... וְה' הָאֱמַרְךָ הַיּוֹם לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם סֻלָּה...").

⁹ "אֹה לְמוֹשֵׁב לוֹ- נְתָאוּה לִישֵׁב בָּה וּלְשִׁכְן שְׁכִינָתוֹ בְּתוֹכָהּ, שְׁהִרִי נְתָאוּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשִׁכּוֹן
בְּתַחְתּוֹנִים, לִכְךָ נָאֵר כִּי יֵד עַל כֶּסֶף יְהוּ, מִן כֶּסֶף נַחְסֵר א' וּמִן יְהוּ-נַחְסֵר וְהוּ, הִרִי מִן כֶּסֶף יְהוּ-נַחְסֵר אוּה, לְפִי שְׁטִיטוֹס הַחֲרִיב הַאִיוּרִי מֵה שְׁאִיוֹה לְמוֹשֵׁב לוֹ, וְכַתִּיב 'פֹּה אֲשֵׁב כִּי אִיוּתִי ה' " (פִּירוּשׁ סִידוּר
הַתְּפִילָה לְרוֹקַח, [כז] יְהִי כְבוֹד).

⁵ וְאִנִּי אֲשִׁיר אֶחָד וְאֲרִצּוּ לְבַקֵּר חֲסִדְךָ... (תהלים נט, יז).
⁶ תִּבְעֵנָה שְׁפָתַי תְּהַלֵּה כִּי תִלְמַדְנִי חֲכִיךָ (תהלים קיט, קעא).
⁷ כְּמוֹ חֶלֶב נִדְּשׁוּ תִשְׁבַּע נִפְשֵׁי וְשִׁפְתֵי רִנּוֹת יְהִל פִּי (תהלים סג, ו).
⁸ כָּל פֶּעַל ה' לְמַעַנְהוּ וְגַם רָשָׁע לְיוֹם רָעָה (משלי טז, ד).

תשובה ישראל / יעקב אליאס

מי יודע מזהו ומהו,
עוד לוקחת העברה פנימה?
- מטרתה להכיר במציאות.
אלוקה קפטי לילות
- שהרים
המסתירי לקניית.

נאמנה חילונות
לתלפלת מטרתיות
תוך השלטה מלאה
מטרת דרפית
על הפרת הטוה

להביא שהיו לפני הקבוצה
הגם ללכת ולקט גרחה.
מטמית חברה הנאחזת פלאים
להחליט נקשה מכל ה --

שובי אלי
למלאים לחרות
מה לך עוד פטורים על הקבוצה.
איך עליה הארץ נכרה
שובי אל דווקא פלה
יפה ללחנה.

פלאי פתנתק
פלאי אלוהות
העלי ירושלים על ראש המחנה.

פלאי פלגיו.
חמור לכן אל תהפכי.
מחכימה על גגך
דור עני.

דע שאין באת

/ אסף אליעזר ספייב

הרבה דרכים עברת -
ואף דרך לא עברה דרךך
הרבה מקרים שפיעת -
ואף מקר לא זרם בעורקיך

גישם עכשיו
והטפות מתפוגגות עם דעויותיך
אל תוך שוללות עכורות
עצב קבד, עונת עישן הפאפילה
על נפשוך
ותחזישויותיך אט אט מתבלות

דע שאין באת ולאן אתה הולך
ואתה עירם ועריה
עין וגע
ולא בוצא
ולא באמין

ביעצתך

כי אלול אינו נועד ללימוד בלבד
הוא חודש הרחמים והסליחות יחד עם לימוד-בד בבד
והשילוב - כה מיוחד ומאתגר
האחד נוגע ללב והשני את השכל משפר
ועכשיו ודאי קשה לכם - איך ניתן לשלב
ולכן צריך את בחורי הישיבה להעריך מכל הלב
אלו בחורים שמשקיעים את מיטב שנותיהם
לשלוש וחצי שנות לימוד עם שנה וחצי צבא ביניהם
חמש שנים שמוקדשות להתגדלות
חמש שנים של התקרבות והשתדלות
התקרבות לקב"ה מצד אחד
וכן לשאר העם שמשרת איתם יחד
בשנה הראשונה רק מהתיכון הגיעו
ולא רגילים לשעות הלימוד הללו
בשנייה מתכוננים לצבא
ומאמצעה כבר לא נמצאים בישיבה
הולכים לקדש שם שמיים בצה"ל
וגם שם בשנה השלישית- לומדים! על כל צעד ושעל
לאחר החזרה - האווירה שונה
ולפעמים קצת קשה ללמוד כבראשונה
ועכשיו - כבר בוגר הבחור
וצריך להגיע לכל הסדרים בלי איחור
שהרי הוא מהווה דוגמא לבחורים הצעירים
אפילו שהם אותו לא מכירים
ובשנה החמישית שעני כל הישיבה אליו נשואות
וצריך הוא להחליט על חייו לשנים הבאות
אם יתחתן, איפה ילמד? ומה יעשה?
כולל? או אקדמיה ועולם המעשה?
ואת כל זה הוא מספיק בחמש שנים
ואיך הוא מצליח? אתם בטח שואלים
התשובה היא כמצופה - הרבה השקעה בתורה
מיעוט שינה והרבה לימוד לאורה
נכנס בחור אחד ויוצא אחר לאחר 5 שנים
ועל כן לא ימעט בעינכם ערכם של אותם בחורים
כי לא למענם ולא למען בית אבא הם עושים
אלא לכלל עם ישראל הטובים
ובאלול שאך עבר התחילו שנה נוספת
ולזמן חורף הם מחכים להמשיך ולעיין במסכת
כאמור - הכל למען כל העם, גם מי שמהתורה "יתום"
ובברכת כתיבה וחתימה את זה המכתב נחתום
לכל עם ישראל נאחל עם כל האהבה
שיהיה בעזרת ה' גמר חתימה טובה...

שובה ישראל / יעקב אליאס

שובה ישראל עד הכיסא, והוא יקבלנו ברצון ובשמחה.
והוא את חטאינו יכסה, וידריכנו בדרך נכונה.
שוב נשוב אל הבורא, כי הוא אלינו לשוב קורא.
הוא יקבלנו כמו הורה, ודרך תשובה לנו יורה.
נשוב בתשובה אל האב, המלך בשרה אחר חודש אב.
גם מי שבחטא מסואב, פשעיו ימחה כעב.
מימי קדם ציווית זו המצוה, שנשוב כולנו אליך בתשובה.
ואז תמחה כל חובה ואיבה, גם אם שב בימי השיבה.
האדם יכול לשוב כל דקה, לפתות פתח כגודל סיכה.
לשוב, ולהרגיש את הזיקה, אע"פ שהיה בדרך רחוקה.
וכשהאדם שב טרם דכא, ועל כל מעשיו עושה בדיקה.
ריצה את אלהיו שלזה חיבה, ומכל עוונותיו מיד נוקה.
וברגע כשאדם שב מאהבה, ה' יכפר על כל תועבה.
וכל זדון יחשב לו כמצוה, כי לזה ה' חכה והתאוה.
אף אם יהיו חטאינו כשנים, אם נשוב בבושת פנים.
כצמר יהיו לבנים, כי בכל אופן קרואים בנים!

לבין הזמנים

לבין הזמנים הבחורים יוצאים
ובבית במדרש האורות נכבים
לאחר שכל אלול לא היה מקום לאיש
בבין הזמנים - המקום שומם והמצב לכאורה מביש
איך זה קורה כל כך מהר במוצאי יום כיפור?
שמרגע שיש 3 כוכבים כל שנה אותו סיפור
ברכת לבנה, רכבים מונעים
והבחורים - לחופשה יוצאים (?)
ונראה שכך היא האמת, ואלו לא סתם סיפורים
הבחורים - לא לחופשה הם יוצאים
אלא לזמן של צבירת כוחות
"טעינות מצברים" וציפייה לבאות
לזמן חורף עמוס וגדוש בתורה
שיעורים, סדרים ותפילות והכל בישיבה האדירה
כל אחד ואחד - לפי רוחב דעתו ומידותיו
כל אחד לפי מה שמשיגות ידיו
אז אל נא תתמהו על הבחורים
שאך זה חזרו מחודש שלם של "בין הזמנים"
ולאחר חודש קט בישיבה
שוב לבתיהם חוזרים באהבה

